

'Pɔɫɔ'a 'bɔɔɔɔ'a 'sɔnnɛ ɔ po'a TIMOTEE -jeyi

Wludie po'a nyɔ 'bɔɔɔɔ -nɛɛ'ɛ -naagɔ 'li.

Timotee 'yri kpɔn'a ti ɔ -ke Zezii'a -dalbhoyi 'Pɔɫɔ -plɛ'ɛ -Lago'ɔ lbhɔ -lue 'mɔ, 'ɪnnɔ po 'ɔ 'bɔɔɔɔ'a 'sɔnnɛ -jeyi, -ɛkedɪmaa, ɔ yibo'o-o na 'ɔ 'mɛwɪ 'kɔɔ'ɔ-ɔ gbo. 'Pɔɫɔ 'mnɔ -nɪ'e-e -jie 'mɔ -Lagoɔwlu'a dɪ. ɛ -nɪ'a -kaa 'mɔ a, ɔ-ɔ 'po-o Timotee 'kpa 'yi 'le ɔ 'ke 'kpa 'yi ku 'le ɔ 'ke -Lago'ɔ lbhɔ nu 'kɔmɔ.

'Yewlu

¹ Timotee, 'ɪnnɔ 'Pɔɫɔ po'o -ɪnnɔ 'bɔɔɔɔ -jeyi. 'ɪn 'du-o *Zezii *Kliisɪ'a -dalbhoyi 'le -Lago'ɔ 'gwɔɔɔɔ 'mɔ. 'ɛ lbhɔ 'yi 'ɪn -nɪ'o, 'kɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔ 'du'a -a-bɔ nyɔ -ke *Zezii Kliisɪ 'sisri'a 'yi wɔn 'mɔti, 'le 'ɪn 'ke ɔ 'ɛ 'kpɪdɪ -bodɪ 'mɔ-za.

² 'An Dɪkmalagojeyi'a 'yu Timotee, -a'ba -tɪta -Lago -ke -a'ba -Koyi, Zezii Kliisɪ, -sie -ɪnnɔ gbo, ɔn 'ke -ɪnnɔ -zɛɛɛ 'lɪrulinɔ 'le ɔn 'ke -ɪnnɔ -pɔɫɔ'a bhlubhlua 'nyɪ!

'Pɔɫɔ-ɔ 'po-o Timotee 'kpa 'yi

³ -Lago, 'an 'na 'we bɔɔɔɔ'ɔ -bɛnyɪ, -ka -lue 'mnɔ, 'ka-a 'mna-a bɔɔɔɔ nɔ'o 'traamɔ 'le -pɔɫɔ'a 'yisɛɛɛ 'mɔ, 'ɪnnɔ po 'ɔ 'sɛɛ. 'ɪn-ɪ 'po -ɔ 'sɛɛ -a'a dɪ, -ɛkedɪmaa, -ka 'ɪn-ɪ po'a *-Lago wɔn gbo 'kɔmɔ, 'ka-a 'ɪn-ɪ popo'o -a'a dɪ 'gwɔɔɔɔɔɔ.

⁴ 'Bho 'ɛ lemɔ -lɛɛɛke a, zɔ 'tɪn 'zɔ, 'ɪn sie'a 'bho -ɪnnɔ Efɛɛzɪ, 'ɪn 'ka mu a, 'vivisɔ -ɪn 'vi'a a, 'ɪn

-see 'ε dɪ 'mate ke'a dɪ, 'ɪn 'bɔ'ɔ ti 'ɪn 'ke -ɪnmʊ
'yri 'mʊ 'ye -lɾɛɛ 'le 'bʊbʊa 'ke 'ɪnmʊ 'lbha.

5 -Gblee, "gwɫideɛ-ɛ -nɪ'a pepe -a'a
"nanynaakpʊ Loyiɪsɪ -ke -a'a 'lotʊ Eniɪsɪ 'bhle'a
'mʊ 'tɪn, ɛ-bɛ "gwɫideɛ -lue 'mɾɛ, 'ɪnnɛ 'ɪn 'yee'e
-ɪnmʊ 'mʊ li, 'le 'ɪn yibo'o -ka ɛ -nɪ'a -kaa 'mʊ
-ziaka, 'le 'ɪn-ɪ po'o -Lago 'sɛɛ 'ε dɪ.

6 'Innɛ 'bhle'e 'nynɪ'a dɪ a, 'ɪn de'a -ɪnmʊ *kwa
'lru ti, 'kpɪ -Lago 'nyɪ -nɪ'a 'bho -ɪnmʊ, -ɪn 'ke 'ɔ
lbhʊ nʊ, 'ɪn-ɪ popo'o -ɪnmʊ 'gwɫɪti, 'luo nɪ 'mʊ
-ɪn 'ke ɛ lbhʊ ti -nʊ -nɪ 'le -pɔɫɔzɛɛ 'mʊ!

7 -Gblee, -a'a "nnɪ li -le! -ɛkedɪmaa, -Zuzu -
Lago 'nyɪ'a -amʊ, ɔ-ɔ 'mo-o 'Mɪtiyaazuzu, ɔ -
se -Tumaazuzu -ko. Lɛ ɔbɔ-ɔ nʊ'a -amʊ -bodɪ a,
'ɪnnɛ 'mo-o, ɔ-ɔ "nyɪ-e -amʊ wɔnkuɛ 'le -a 'ke -
Lago'ɔ lbhʊ nʊ. 'Innɔ "si'e 'bho -ɔ po'o -amʊ -a
-bonyunyu'a 'tʊ 'mʊ 'le -a kɪkma'a -kɪkma dɪ, 'le
ɔ-ɔ 'nyɪ'e -amʊ 'kpɪ -a 'bhɛɛ'ɛ -a'ba 'bhi wɔnyɪ.

8 'Bho 'ε lemʊ a, Timotee, po 'le 'kpɪ -ɪn 'ke -
a'ba -Kɔyi'a "dɪzɪɠɪ -za. Dɪn'a 'lbha -ɪnmʊ -le!
'Innɔ nyʊ po'a -jie 'mʊ 'ɔ dɪ, 'mna-a'a dɪn'a 'lbha
-ɪnmʊ -le -lɾɛɛ! 'Le -mɾɔɔɔ gbo a, 'wɔn 'ɪn -ke -
ɪn 'ke sɪasɪaa -lue 'mʊ'bhɛɛ -lɾɛɛke ɪ-bɪ *Zezii'a
"dɪzɪɠɪ'a dɪ! Wɔnkuɛ -Lago-ɔ "nyɪ'a -ɪnmʊ a, 'le
ɛ 'mʊ -nʊ -nɪ 'ε letu!

9 -In 'ye li-ɔ, -Lago'ɔ "bhɔo-o 'pʊʊn'o -amʊ 'le
ɔ 'ye -amʊ 'mʊ'tɛ -a 'ke 'ɔ nyʊ "du sese ke-ɔ, 'le
'kmʊ 'ye tiyi. -Abʊ se 'kɪ ɛ 'yeka -nɪ, 'le ɔbɔ -bodɪ
-zɛɛɛ ɔ de'a 'bho ti ɔ 'ke -amʊ -bodɪ nʊ 'le Zezii
*Kliɪsɪ 'mʊ, 'ε "yri'a 'bɪ 'wɫɔ -nɪ'o.

10 Traamʊ 'tɔ ɔ, 'gɛɠɛɠɛɛ! ɛ-bɛ -zɛɛɛ 'mɾɛ 'kpa-
a "piemʊ, -ɛkedɪmaa, -a'ba -Kɔyi Zezii Kliɪsɪ 'yi-e
'nɔɔ 'kmʊ 'mʊ. ɔbɔ 'mɾɔ, 'ɪnnɔ 'lbha'a 'mɛmɛɛ'ɛ

'mutikukue wɔn. 'Inno -tɔ'ɔ -amu na, -bho nyɔ
'wɔn ɔ "dɔzɔɣi, ɔ-ɔ 'ye-e "kɔgwletinɛ.

11 -Gblee, 'le 'mna gbo a, -Lago "du'o 'bho
'unmu-ɛ 'le ɔ-ɔ lbho'o 'unmu 'le 'in 'ke nyɔ "dɔzɔɣi
'mno -bodu 'mu-za 'le 'in 'ke 'bho "si 'in 'ke ɔ
-tɔ.

12 'kle 'in-ɔ 'ye'a 'nɔ -jie 'mu, 'ɛ 'kpɔ'a "bhuo
mo'o. 'Le 'mna se 'ɛ dɔn 'bhle, -ɛkedɔmaa, 'in
yibo'o-o Zezii Kliisi -yɔ 'mna de'a "gwli, 'le 'in
yibo'o 'an -pɔɔ'a kle ti -ka ɔ-ɔ 'mno 'bhle'a
wɔnkue, ɔ "dɔzɔɣi'a lbhu ɔ -tbha'a 'unmu, ɔ 'ke
ɛ "yrili"du 'le ɛ 'ke ɔ leyinɔ "kpi bhla.

13 Timotee, "dɔzɔɣi 'in -za'a -laa -unmu -bodu
'mu -in 'wɔn'ɔ 'bɔ, -zɔ ɔ -in -bonyunyu -bodu 'mu!
-A'a -ɛ nɔ "kpi -le" a! -Bho -in -kɔ ɔ 'mu-bza a, -in
-ke Zezii Kliisi "sisri'e-e "yi'a dɔ, de ɔ "gwli 'le -in
'ke -Lago -ke nyɔ'a dɔkmɛɛ 'mu'bhle 'le -in 'ke 'le
ɔ 'mu ti-de.

14 'Bho 'ɛ "kpi a, Zezii'a "dɔzɔɣi -Lago -tbha'a -
unmu, "du 'ya dɔ gba 'mu, 'le, *-Lago'ɔ Lisaazuzu
-nɔ'a -amu 'mu, 'le ɔ 'kpɔ 'mu, nyɔ -kɔ ɔ "yida
'mu -za.

15 -Mnaaa'a "bhuo yibo'o-o -ka Zezii'a -
gɔgbawɔnyi'a nyɔ-ɔ -nɔ'a 'le Aziibhlɔkpa "kpi,
ɔn -za'a-a 'unmu kwa gbo. Fizeɔ -ke ɛmozenɔ
"sri -ɔ "kpi -lɛɛ.

16 'Le, -yɔ 'ma-a Onezifo ɔ, ɔ-ɔ po'o 'unmu
'kpa "yi. -Ka 'in pa'a -jie, 'ɛ 'lbhaa nɔ dɔn "yi
'bho nyɔ'a "yigbeyi. 'ɛ dɔ, -a'ba -Kɔyi -wɔnna ɔ
"bhlegbo "niti!

17 -Gblee, -da ɔ yi'a 'nɔ *'Wlomu a, ɔ 'bɔ-ɔ
'unmu ti kplokplokplo -kpayi!, -da 'in -nɔ'a, ɔ 'ye
'bho 'ye, 'le 'in -ke ɔ 'ye 'yɔye.

18 -A'ba -Koyi nu ɔ -zɪɣɪ 'lɪruli 'le *-lebhɔɔɔɔɔ
'li! ɔ-bɔ -lue 'mnɔ, -da 'ɪn -nɪ'a Efɛɛzɪ, -ka ɔ -
kpa'a 'ɪnmɔ tenyi, -mnaaa'a 'bhuo yibo nɪ-o'o
-lɛɛke.

2

*Nyɔ-ɔ nu'a -Lago'ɔ lbhv -ka -zegɛka, ɔ-ɔ 'nu ɔ-
-zegɛ 'lɪruli*

¹ -In 'ye li-ɔ, Timotee, -ɪnmɔ 'ma-a 'an -
Lagojeyi'a 'yu, "srii *Zezii *Kliisi 'le ɔ "bhuo 'ke
-ɪnmɔ 'mɔtikukue 'nyɪ 'le ɔ 'limɔ'a wɔnnmɔɛ
'mɔ -ɪn 'ke 'le 'ɛ 'li ti-de.

² -Gblee, Zezii Kliisi'a "dɪzɪɣɪ-ɪ 'ma-a -ziadɪ 'ɪn-
ɪ tɔ'ɔ nyɔ'a -dadudu 'le ɪn 'ye 'ɪ 'wɔɔɔ, ɪn 'ye 'ɪ
'mɔ-za -lɛɛ, -ɪn 'wɔn-ɔ 'ya 'wee 'bɔ "bhalɛɛke'a
dɪ, ɪbɪ 'mnɪ, nyɔzɪɣɪ -ɔ 'bhɛɛ'ɛ -ɔ 'ke 'ɪ ɪn -
bonyunyu -tɔ ɔ, mu 'le -ɪn 'ke ɪ 'wa nyunyutu
-tɔ, 'le -ɪn 'ke ɔ 'ya -tɔtɔɪ 'mnɪ -tbha!

³ -In 'ye li-ɔ, -bho -ɪn "du Zezii Kliisi'a dɪ 'le
'kleyɛɛ 'ke -ɪnmɔ "kpi bhla, kuku 'mɔti, -a'a ple
-le! 'Le, "srojayi'a -zegɛnɔ sɪasɪaa bhla'a wɔn
kplokplo ɔ 'wɪɔ'a 'nyɪ, -ɪn 'ke ɔ ka -nɪ!

⁴ -Gblee, -bho nyɔ pa "sroja 'le ɔ 'ke tɔ 'mɔ -nɪ
a, ɔ dɪ se "piemɔ'a dɪ "kpi -nɪ 'le ɔ 'bɔ'ɔ ti ɔ dɪ
'ke ɔ 'bhleyi 'tɔ nɔ. -Ka -lue 'mnɔ ɔ, -mnɔɔɔ -nɪ
-kaa -lɛɛ!

⁵ Popo 'gwɪɔti, -ka, nyɔ-ɔ ple'a, ɔ -ke ɔ -
bonyunyu-u mumu'a li 'le ɔ 'ke 'nyɪ 'wɪɔ a, 'ya
'tibheli ɪn tri'a ti, -bho ɔ -see ɪ 'bho "du, ɔ 'ye lɛ!
-Ka ɔ 'wɪɔ'a 'nyɪ -nɪ'a a, -mnɔɔɔ -nɪ -kaa -lɛɛ!

⁶ -Gblee, 'ka-a nyɔ-ɔ 'ma-a -kpaaduyi'a dɪ -nɪ'o
-lɛɛ. -Bho ɔ "du ɔ -yowli'a -kpa'a 'le ɔ 'ke 'ɛ 'zɔ
-sɪa -nɪ kplokplo -lɛɛ, 'le 'ɛ 'ke zaan a, ɔbɔ 'mnɔ,

'unno li'e 'ε 'yizayɔ. -Ka -lue 'mno ɔ, po 'le 'kpi,
-mnɔɔɔ 'ke -kaa -nɪ!

⁷ Dɪ 'in-i za'a -laa -inmɔ -bodɪ 'mɔ'a damɔ, -
na nɪ -tɔɔ ti! -Bho -in nɔ -kaa a, "lemnɪ -a'ba
-Koyi-i 'ye-e -inmɔ -naagɪ "nyɪ -mɔ 'le -in 'ke ɪ
'muti'wɔn 'wee.

⁸ 'In-i 'tmɔɔ'o -inmɔ-ε, Zezii Kliisɪ 'ma-a
'bhlɔkpayowli *Daviidɪ'a "nayu, popo 'ɔ dɪ
'gwɔti! ɔ 'mε-o'o 'le ɔ 'ye glu -sɔ, ɔ 'ye ti-nɪ -
lɛε. -Gblee, "dɪzɪɪ-i 'ma-a -ziadɪ 'in-i tɔ'ɔ nyɔ,
'innɪ 'ka-a!

⁹ 'Innɪnɪ 'bhle'e 'nynɪ'a dɪ 'in-i sɪa'o 'le un
'ye 'inmɔ gbloko -po 'le -jie 'mɔ. Nyɔ-ɔ nɔ'a
"nyinynidɪ, -ka un-ɔ nɔ 'ɔ ɔ, 'ɔ -ka un nɔ'o 'inmɔ.
Kɪn, 'le 'mna gbo a, 'inmɔ un po'o -jie 'mɔ. -
Lagɔ'ɔ wlu -mnεε ε, un -see ε -jie 'mɔ po. Εβε-ε
mumu-o "kpiti.

¹⁰ 'Ka-a ɪ -nɪ'e 'mɔ'a dɪ a, 'in 'wɔn'o 'in 'ke ε
wɔnyɪ'bhεε. Sɪasɪaa 'wee 'in -nɪ'a wɔnyenamɔ,
nyɔ -Lagɔ 'tε'ε 'mɔ ɔ 'ke -kɔ ɔ, 'wa dɪ mɔ'o, 'le,
nyɔ-ɔ de'a Zezii Kliisɪ "gwli 'le un -ke ɔ-ɔ "sisri'a
"yi, 'pɔnpɔan 'bho -Lagɔ'ɔ "yigbeyi, ɔ de'a 'bho ti
'wa dɪ, ɔ-bee -mnɔɔ 'ke ε 'ye 'le ε 'ke ɔ 'mɔ "yi ε
'ke ti'pɪple 'bho 'ɔ "troli, 'le 'ɔ 'nynɪ'a "yibhεε'ε
-vlavli 'mɔ un -ke Zezii 'ke -dalue -nɪ "kɔgwɛka.

¹¹ 'Bho 'ε lemɔ a, 'bhεε nɪ wɔnyɪ, -εkedɪmaa,
wlu 'in-i 'ye'a 'mɔ-za mɔ a, ε-ε 'mɔ-o -ziadɪ! 'In
na:

-Bho -a -ke Kliisɪ 'mε, -a -ke ɔ -nɪ'e ti -lɛε.

¹² -Bho -a ku 'kpa "yi, -a -ke ɔ-ɔ 'ye-e lɪ "kpi -nɪ
-mɔ -lɛε. 'Le, 'bho nyɔ'a "yigbeyi, -bho -a
nɔ na -a se ɔ yibo a, 'bho -a'ba -tɪta -Lagɔ'ɔ
"yigbeyi ɔ-ɔ 'ye -amɔ "yidepo mɔ -lɛε, 'le
ɔ 'ke na: 'In se ɔ yibo, nɔ.

13 -Bho -a -see ɔ "gwɫide, ɔɔ -nmɔ'ɔ-ɔ "yiti nyɔ
'ke ɔ "gwɫide "kɔmɔ, -ɛkedɪmaa, ɔ se 'bhɛɛ
ɔ 'ke wlu "yida 'mɔ -za.

*Kuku 'mɔti, -ɪn 'ke lbhɔ nɔ 'le -Lagɔ 'ke -ɪnmɔ
"kpi'wɔɔɔn*

14 -In 'ye li-ɔ, Timotee, lɪ 'ɪn -za'a -laa -ɪnmɔ
-bodɪ 'mɔ, popo nɪ nyɔ 'gwɫɪti, 'le -ɪn 'ke ɪ ɔ
'tmɔɔ 'bho -Lagɔ'ɔ "yigbeyi 'le ɔn -kaa -nɔkpɔdɪ
'yidepo -nɪ! 'Ya lɪtu-u 'mo-o bhebhedi, 'le, nyɔ-ɔ
po 'ɔ -lokui, ɪ-ɪ nɔ ɛ'o 'le ɪ-ɪ ɔɔ 'ɔ -ziadɪ'a "gwɫideɛ
-pɔɔ 'ɔɔ.

15 Po 'le 'kpi, nyɔ sɪasɪaalɪ bhla'a wɔn, -ɔ -ke
"gwɫideɛ -see'a -denɪ 'mɔ -sɔ, -ɔ -ke nɔnɔlbhɔ 'ka
-Lagɔ 'tɔ nɔ, -ɪn 'ke 'ɔ nyɔtu "du! -Ka lbhɔnɔyi
-ke lbhɔ -nmɔ'ɔ "yrili 'le 'ɛ dɪn'a 'lbhɔ 'ɔ ɔ, po 'le
'kpi -ɪn 'ke -kaa -nɪ! 'Innɛ 'mo-o, -Lagɔ'ɔ "dɪzɪɪ-ɪ
'ma-a -ziadɪ, -zɪ ɪ nyɔ -bodɪ 'mɔ 'le "yisɛɛɛ 'mɔ!
-A'a -zɪ ɪ "yida 'mɔ -le!

16 -Yɪ 'ma-a bhebhedi nyɔ-ɔ depo nɪ'a 'yi, -
yɪ'a nɔ'a -Lagɔ 'tɔ a, -a'a po ɪ wɔn "kpi -le! -
ɛkedɪmaa, nyɔ-ɔ 'kpa'a 'ya wlutu kli, ɔn-ɔ "maa-
a -Lagɔ'ɔ -ziadɪ'a -jɔɔ "yrili.

17 -Gblee, 'ya nyɔtu'a wlu-u ba-o'o 'le nyunyu'a
"klumɔ 'le ɪ kɔɔ'ɔ -zɔnjie'a -ɔanyɪ gle'a ti 'le "jie-
e 'bhɛɛ'ɛ "yigbeyi ti, 'le 'wa -klaabonyɔ'a "klumɔ
Iminee -ke Filɛti -nɪ'o.

18 ɔ-ɔ nyɔ 'mɔnɔ "tayi'e-e -ziadɪ'a -jɔɔ "yiti, 'le
ɔn-ɔ tɔ'ɔ nyɔ bhebheli, na: *Zezii *Kliisɪ'a nyɔ-ɔ
'mɛ'ɛ ɛ, 'wa ku'a glusɔdɪ ɔn-ɔ "si'a 'nynɪ, ɛ -see
-nɔ-ɛ yi 'le *-lebhɔɔɔɔ ti. 'Le ɔn-ɔ nɔ'o -lɛɛ: -
Lagɔ 'nɔ -ɛ -amɔ "lɪruli see, ɔ -za'a-a 'mɛmɔ glu.
-Bho nyɔ "tayi kplisɔa "yiti 'le Zezii 'ke ɔ tinɪɛlɛ

"nyɪ, -ɪn -ke ɔ 'ke 'mɛ 'le -ɪn -ke ɔ 'ke glu -sɔ, 'ɪnnɛ -ke ɛ gʊgɔ'ɔ 'yiɪti. 'ɛ "sɛ mo'o. Glusɔɛ -lɛɛ se -nɪ. 'Wa wlu 'mnɪ'a dɪ nyɔtɔlɔ 'maa'a -Lagɔ'ɔ -ziadɪ 'yrili.

19 'Bho 'mnɔ ɔ, 'ɔ -glɪgba ɪ-bɪ -tɔtɔlɪzɪgɪ 'mnɪ de'a 'lruti, -bho 'ɛ nyɔ -kpɔn nɪ 'yi, ɛ -nɪ'e-e gege. 'ɪnnɛ 'bhle'e 'nynɪ'a dɪ a, 'ɛ wlu'a 'mɔyibolɛ 'cnɪ-ɛ'ɛ 'le 'ɔ 'bɔgɔ 'li, ɛ na: -A'ba -Kɔyi yibo'o-o nyɔ-ɔ 'ma-a 'ɔ -nɔ, 'le ɛ na -lɛɛ: Nyɔ'o nyɔ-ɔ pa'a -a'ba -Kɔyi li, 'ɔ nyɔtu ple 'nyinyɪnɪdɪ li!

20 -ɪn 'ye li-ɔ, 'le 'gagayi'a -budu 'li ɛ -se 'nynɪmukɔkɔlɪ'a "sɛ -nɪ 'le -ko. Tɔlɪ 'bhɛɛ'o ɪ 'ke 'pɛlɔbhlenɛtɛ "du, 'le -lɪɪ "du'o tu -ke mɛ. 'Ya lɪtu se nɔnɔdɪ 'mɔ gʊgɔ.

21 -Ka -lue 'mnɔ 'ka-a -abɔ -nɪ'o -lɛɛ. -Bho nyɔ ple 'nyinyɪnɪdɪ li 'le ɔ 'ke *li'saa 'bho -Lagɔ'ɔ 'yigbeyi, 'ɔ nyɔtu, ɔ-ɔ po 'nɔ-ɔ kpɔ 'yi 'le ɔ-ɔ 'du'o -zɛgɛ 'ɔ -yowli 'mnɔ -bodɪ. Lɛ'o lɛ-ɛ 'ma-a -zɛgɛ, 'ɛ -jeyi ɔ-ɔ de 'ɔ ti.

22 'Le -mnɔɔɔ gbo a, Timotee, "nyinyɪnɪnaagɪ-ɪ "tuu'a 'bhɔabhɔayreetɪ 'le ɔn-ɔ nɔ'a "nyinyɪnɪdɪ a, ple ɪ li! Po 'le 'kpi 'le -a'a -pɔlɔ 'ke 'yi'srɛɛ 'bho -Lagɔ'ɔ 'yigbeyi 'le -a'a -nabhɔ 'ke ɔ 'tɔ nɔ, de ɔ 'gwli 'kɔmɔ, -kma -a'a -bonyunyo'ɔ dɪ, nyɔ-ɔ pa'a -a'ba -Kɔyi Zezii li, ɔn-ɔ po 'ɔ *wɔn gbo 'le -pɔlɔplu 'mɔ, 'le -a'a 'limɔ 'ke ɔ 'kpi wɔn-nmɔ -nɪ!

23 -ɪn 'ye li-ɔ, nyɔ'a bhebhedɪ ɔn-ɔ depɔ nɪ'a "yi a, -a'a po ɪ wɔn 'kpi -le! -Gblee, 'bhatadɪ 'mnɪ, 'ɪnnɪ ya'a jɛjɛɛ nyɔ -bodɪ.

24 Nyɔ-ɔ 'ma-a -a'ba -Kɔyi Zezii'a lbhɔnɔyi a, 'ɔ "du -gbaatiboyi -le! ɔ "du nyɔ -ke 'limɔ -nmɔ'ɔ wɔn 'bho nyɔ 'wee'a "kpi, 'le ɔ 'ke nyɔ'a

-tə́tə́ wə́nyi'bhɛɛ! ɔ́ 'du 'limʊ́tikuyi 'le ɔ́ 'ke nyʊ́ wə́nyi'bhɛɛ!

²⁵ ɔ́ -nmɔ́ kpli 'mʊ́, 'le, nyʊ́ -ke ɔ́-ɔ́ dede'a 'yi, ɔ́ 'ke ʊ́ -ziadɪ́ -tə́! -Bho ɔ́ nʊ́ -kaa a, ʊ́-bʊ́ nyʊ́ 'mʊ́, -Lagɔ́ 'bhɛɛ'o 'kɪ́ ɔ́ 'ke ɛ́ nʊ́ 'le ʊ́n 'ke 'wa 'nyinyɪ́nidɪ́ 'yiyibo 'nɪ́-ɛ́ 'le ʊ́n 'ke ɔ́ gbo 'bhiti 'le ʊ́n 'ke 'ɔ́ -ziadɪ́ yibo.

²⁶ -Bho ʊ́n nʊ́ -kaa a, 'nyinyɪ́nidɪ́'a tiyayi *Sataan -po 'nʊ́ -kpɛɛ́ 'mʊ́ 'le ʊ́n-ʊ́ 'du'a 'bho 'ɛ́ wlu, ʊ́n 'bhɛɛ́ 'ko-o'o ʊ́n 'ke 'ɛ́ -gbitiɛ́ 'mʊ́ 'wlu 'le ʊ́n 'ke -Lagɔ́'ɔ́ -jɔ́lʊ́zɛɛ́ bhlu.

3

*'Le *-lebhɔ́ɔ́nɔ́ 'li'a sɪ́asɪ́aa-a 'ye'a -yi mʊ́*

¹ 'In-ɪ́ 'tmʊ́ʊ́'o -ɪ́nmʊ́-ɛ́ -lɾɛɛ́, 'le *-lebhɔ́ɔ́nɔ́ 'li sɪ́asɪ́aa-a 'ye-e nyunyʊ́ -bodɪ́ -yi -mʊ́. ɛ́-ɛ́ 'ye-e 'yi-kmu -mʊ́.

² 'Bho 'mʊ́ ɔ́, nyunyʊ́'a -dedekpli ʊ́n 'ye'a ti-nɪ́ mʊ́, 'ɪ́nnɪ́ 'ka-a: ʊ́n-ʊ́ 'ye-e 'wa 'bhi'a nʊ́nʊ́dɪ́'a dɪ́ -zi -mʊ́, ʊ́n 'ke mʊ́ni'a 'tʊ́ 'gwlu li 'bhle, ʊ́n 'ke 'wa 'bhi 'yi'bhɛɛ́ 'le ʊ́n 'ke 'plinmʊ́ 'du. -Gblee, 'wa nyunyutu-u 'ye-e -Lagɔ́'ɔ́ da 'duu -mʊ́, 'le, lɛ''o lɛ-ɛ́ 'bhle'a -Lagɔ́'ɔ́ 'nynɪ́ 'kpi, ʊ́n 'ke ɛ́ 'mʊ́nyɛ́. ʊ́n -see 'wa 'bhi'a 'yiglɛnyʊ́ 'bho 'du yi 'le ʊ́n -see ʊ́n -bonyunyʊ́'ɔ́ -zɛɛ́ yibo yi -lɾɛɛ́.

³ -In 'ye li-ɔ́, 'wa nyanɪ́ -see 'mʊ́tɛ́ yi, ʊ́n -see nyʊ́'a ngaze 'ye yi, 'le ʊ́n 'ke ʊ́n -bonyunyʊ́'a da 'mʊ́-za 'nyinyɪ́nika 'le ʊ́n 'ke ʊ́ dɪ́ 'kpi 'duu -lɾɛɛ́. ʊ́n-ʊ́ 'ye-e nyʊ́ nyanɪ́ 'mʊ́ -kla -mʊ́ 'le ɪ́ -see ʊ́ ka -nyna yi, 'le ʊ́n 'ke -zɛɛ́ 'mʊ́nyɛ́ 'le ʊ́n -see 'wa 'bhi wə́nyi'bhɛɛ́ yi.

⁴ Un-ɔ 'ye-e nyɔ -lɔɔ dɪ 'yrili'maa -mɔ 'le ɔn 'ke -nɪadɪ nɔ, ɔn 'ke 'wa 'bhi 'yi'bhɛɛ ɛ 'ke 'kalɛ 'yi zi 'le ɔn 'ke 'wa 'bhi'a 'tɔnɔdɪ gbo zi 'le ɔn 'ke -Lago 'kpi-tbɛ.

⁵ Bho 'ɛ lemɔ, nyɔ -see -Lago'ɔ nyɔzɪgɪ 'du yi 'le ɔn 'ke 'bho 'ɔ -jeyi -na bhebhe. U-bɔ nyɔ 'mɔ -see *'ɔ Lisaazuzu'a wɔnkue 'wɔɔn yi 'le ɔn 'ke 'ɔ nyɔzɪgɪ 'du -lɛɛ 'le 'wa kpɪ 'ke 'tɔ ɔ 'tɔ nɔ. Nyɔ-ɔ nɔ'a 'ya -kaabolɪ 'mɪ, pɔ ɔ le!

⁶ -In 'ye li-ɔ, 'yri -ke 'yi -a -nɪ'a -laa, 'le 'wa nyɔtu'a 'klumɔ'a nyɔtɔlɔ-ɔ pa'a nyɔ 'bhlibhlegbo -fɔɔ. 'Wa 'nynɔkpakpɪ -ke -naagɪ-ɪ 'fɪn'a 'mɔ, 'le ɔn-ɔ 'maa 'nɔ dɪ 'yrili 'le ɔn-ɔ 'wɔɔn'ɔ 'wa wlu. -Gblee, ɔ-bɔ 'nynɔkpakpɪ 'mɔ, 'nyinyɪnɪdɪ ɔn-ɔ nɔ'a 'bho -Lago'ɔ 'yigbeyi'a dɪ, 'wa -pɔlɔ -see bhlu, 'le 'nyinyɪnɪdɪ'a -dadudu -ɪ 'ma-a ɔ-bee 'mɔ'a 'tɔnɔdɪ, 'ɪnnɪ ɔn-ɔ 'tayi'e 'yiti ɪ 'ke ɔ -jɔlɔ gbo pɔ 'le ɔn-ɔ nɔ 'ɔ.

⁷ Un 'bɔ-ɔ ti, -ziadɪ -ke 'tɔ-ɔ -nɪ 'nɔ 'gwli, ɔn 'ke ɪ 'cɪan, 'le, ɪ-bɪ 'nyinyɪnɪnaagɪ 'mɪ, ɔn-ɔ 'tayi 'nɪ 'yiti ɪ 'ke ɔ -jɔlɔ gbo pɔ'a dɪ ɔn 'se 'bhɛɛ ɔn 'ke ɪ yibo.

⁸ Nyukpasi 'maa'a ɔ-bɔ 'nynɔkpakpɪ -mɔɔ -bodɪ a, -ka *Ezipɔtɪkɔmɔ 'sɔn Zanɛsɪ-e Zaanblesɪ -ke -Lago'ɔ lbhɔnɔyi *Moyiɪzɪ dede'a 'yi -benyɪ, -ka -lue 'mɔ ɔ, 'ka-a 'wa 'nyinyɪnɪdɪ'a dɪ ɔn -see -Lago'ɔ 'dɪzɪgɪ 'wɔɔn yi. 'Wa popo 'yisrɛka 'gwɔlɔti'a dɪ, 'wa -tɔtɔlɪ ɔn-ɔ tɔ'ɔ nyɔ -Lago'ɔ damɔ ɔn-ɔ 'la'a -ziadɪ, ɪ se 'kpɔ 'bhle.

⁹ -Gblee, 'wa nyɔtu -see nya -mu yi, 'le, -ka nyɔ 'yee'a Zaanblesɪ -ke Zanɛsɪ 'yri 'bɪ le -benyɪ, -ka ɔn -see'a lɛ yibo, -ka -lue 'mɔ 'ka-a nyɔ 'wee 'ke 'ya 'bɪ 'yee -lɛɛ.

-Tɔtɔɔh -in 'ɔian'a a, -de nɪ 'li ti

¹⁰ -In 'ye li-ɔ, 'le -mnɔɔɔ gbo a, kpɪlɪ 'in -nɪ'a ti 'bho -Lagojeyi, -in yibo nɪ-o'o "pɛɛɛɛ: Lɪ 'in-ɪ tɔ'ɔ nyɔ o, 'an kpɪlɪ o, 'le lɛ 'an nɔnɔlɔbɔhɔ 'mnɛ-ɛ 'kpa'a "lru "yi, -in yibo nɛ-o'o "pɛɛɛɛ. 'Le, -ka 'in de'a -Lago "gwli, -ka 'in -ku'a "gwli 'le 'in "si'a 'bho 'in -kma'a nyɔ'a dɪ 'le 'in 'ye'a 'kpa "yi ku, 'le, ɛ-bɛ lbhɔ 'mnɛ, 'in 'ye 'ɛ "yi-kpɔn, -in yibo'o-o 'na "pɛɛɛɛ -lɛɛɛ.

¹¹ 'Bho 'ɛ lemu, lbhɔ 'mnɛ, 'in -nɪ 'nɛ nɔnamu, -ka nyɔ kla'a 'inmu nyanɪ 'mu, -in yibo'o-o 'na "pɛɛɛɛ, 'le, sɪasɪaa-a bhla'a 'inmu "kpɪ 'le Atɪɔsɪ-e Ikɔnɪ -ke Lisɪtrɪ, -in yibo'o 'na "pɛɛɛɛ -lɛɛɛ. Kɪn, 'in sɪa-o'o. 'In -nɪ'a -kaa 'ɛ 'limu, -a'ba -Kɔyi -see 'inmu gbo'mate, 'le da'o -da ɔ zetie'e 'inmu-ɛ.

¹² -In 'ye li-ɔ, nyɔ'o nyɔ-ɔ 'bɔ'ɔ ti ɔ -ke *Zezii *Kliisɪ 'ke "yi'sisri, 'le, -ka -Lago'ɔ wlu 'lɛ'ɛ 'tɪn, 'ɔ -dedekpɪlɪ 'ke -kaa -nɪ 'bho -Lago'ɔ -jeyi a, nyɔ-ɔ 'kla-a 'ɔ nyɔtu nyanɪ 'mu "kɔmu.

¹³ 'Le, nyɔ-ɔ "maa'a nyɔ dɪ "yrili -ke dɪ'a "nyinyinimu -lɔɔ -mnɔɔ a, 'wa "nyinyinidɪ-ɪ 'ye-e "kpɪ'kpa -mu "kɔmu. -Ka ɔn-ɔ "maa'a ɔn -bonyunyu 'le 'wa "bhi 'ke -kaa "ma.

¹⁴ 'In-ɪ 'tmɔɔ'o -inmu-ɛ, Timotee, lɪ -in 'ɔian'a 'le -a'a -pɔlɔ 'wla'a "yiti -ka -zɛgɛka, -de nɪ 'mu ti! -In 'ye li-ɔ, nyɔ-ɔ -tɔ 'nɪ -inmu, -tɔtɔlɪzɪgɪ-ɪ 'bhle'a 'kpɔ, -ka ɔn-ɔ tɔ 'nɪ -inmu, -in yibo'o-o 'na.

¹⁵ -Gblee, 'bho 'ɛ lemu, -ɛ 'nyaa'a -a'a 'danabhla a, -in yibo'o-o wlu-u 'cnɪ-ɛ'ɛ 'le -Lago'ɔ "bɔgɔ 'li. ɛ-bɛ wlu 'mnɛ, ɛ 'bhle-e wɔnkue ɛ 'ke nyɔ -naagɪ "nyɪ 'le ɔ 'ke Zezii Kliisɪ "gwlide, 'le ɛ 'mu, 'le-e ɔ 'ke 'pɔn -nɪ 'bho -Lago'ɔ "yigbeyi.

16 -In 'ye li-ɔ, ɪ-bɪ wlu 'mnɪ 'wee 'cnɪ-ɛ'ɛ ɛ, ɪ-ɪ 'wɪb-o *'ɔ Lisaazuzu 'mɪ 'le ɔ na nyɪ 'cnɪ ɪ 'le ɔ 'bɔgɔ 'li. 'ɛ dɪ ɪ -nmɔ'ɔ 'yrili, -ziadɪ 'mnɪ, nyɔ 'ke ɪ nyɪ -tɔ. ɪ -nmɔ'ɔ-ɔ 'yrili -lrɛɛ, 'le, 'nyinyɪdɪ -nɪ'a 'le -a'ba tɪnɛ 'mɪ, ɪ 'ke ɪ -amɪ -tɔ 'le -a 'ke ɪ 'yiyibo, -a 'ke -Lagɔ gbo 'bhiti, 'le ɪ 'ke -amɪ 'ɔ 'yisrɛɛjɔɪ 'yi le -ya, 'le ɪ -nmɔ'ɔ 'yrili -lrɛɛ ɪ 'ke -amɪ -zɪgɪ da -tɔ, 'le -a 'ke ɪ nɪ.

17 -Lagɔ'ɔ Lisaazuzu 'nɪ-o 'na 'le ɔ 'ke 'ɔ lbhɪnɪyɪ 'mɪ 'yi ɔ 'ke 'kpɪ 'mɪ'bhle ɔ 'ke lbhɪ'a -zɛɛɛɛ nɪ.

4

1 -Gblee, Timotee, Zezii Kliisi -ɔ 'ka le yi, ɔ 'ke 'mɛmɪ -ke tɪnɪmɪ -zɪgle -tu 'le ɔ 'ke 'ɔ nyɪ -kɔ ɔ, ɔ -ke -Lagɔ'ɔ 'yigbeyɪ 'ɪn-ɪ 'tmɪs nɪ'e -ɪnmɪ.

2 'Wla -pɔɪ ti -ɪn 'ke 'ɔ 'dɪzɪgɪ 'mɪ-za! -Bho -ɪn -kɪ ɪ 'mɪ-ɪza a, 'le zɔ 'ke 'mɪ-nmɔ o, 'le ɛ 'ke 'mɪ-nyni o, -a'a kpɪn 'ɛ lbhɪtu -kebhlele -le! "Du nyɪ 'dɪ 'mɪ! -Yɪ -nɪ'a dɪyɪkpaka, kpɪ ɪ dɪ 'yi, 'le, 'nyinyɪdɪ -nɪ'a 'le 'wa tɪnɛ 'mɪ, -tɔ nɪ ɪ 'le ɪn 'ke ɪ 'yiyibo ɪn 'ke -Lagɔ gbo 'bhiti, 'le -ɪn 'ke nyɪ 'wee 'kpa 'yi pɔ! -Ku 'gwli 'kɔmɪ 'le -ɪn 'ke ɪ-bɪ nyɪ 'wee -tɔ -ka -zɛɛka!

3 -In 'ye li-ɔ, -nɔɔ -lrɛɛ-ɛ 'ye-e -nyni -mɪ 'le nyunyɪ'a -loku 'mɪ -ziadɪ 'ke 'le bhlɛɛ, 'le, nyɪ-ɪ tɔ'ɔ 'ya lɪtu, ɪn -see ɪ -lokui-po yi. -Tɔtɔɪ -yi se'a 'kpɪ 'bhle, 'le ɪn 'ke ɪ 'wɔɔn. -Gblee, 'wa -klaabotɔmɪ 'mnɪ-ɪ 'ye-e 'kpna -mɪ 'le ɪn 'ke ɪ 'wa 'tɪnɪdɪ -tɔ.

4 ɪn -see 'tɔ -ziadɪ'a -lue komu -lokui-po yi 'le ɪn 'ke 'le bhebheli gbo 'bhiti.

⁵ 'Le -mnwkw gbo a, Timotee, kpun dɪ li 'le li 'wee 'mu! -Ku 'gwli, 'le, siasiaali yi'a -inmu -bodi, -in 'ke ɪ wɔnyi'bhɛɛ! Lbhu -Lago -tbha'a -inmu 'le -in 'ke 'ɔ 'dɪzɪgi kpa, kpun ɛ ti -in 'ke ɛ nu -ka -zegɛka 'kwmu!

⁶ -Gblee, 'le 'mna gbo a, 'in 'tmuɔ'o-o -inmu ɪ-bɪ dɪ 'mni, -ɛkedɪmaa, 'in-ɪ 'ye-e 'mɛ -mu Zezii Kliisi'a dɪ 'le 'ɛ -nwkw 'kwkw'ɔ gbo. Nmɔ nyw-ɔ 'wla'a 'bho *'sraganmi'a 'kpi ti -tanyɪ 'le ɔ-ɔ zɛ'ɛ ɛ, 'ɛ -ka 'in -ni'o.

⁷ -In 'ye li-ɔ, -ka pleyi -ke 'ɔ -boplemu-ɔ mumu'a li 'le ɔ-ɔ kuku'a 'muti, ɔ-ɔ 'wlu'a 'nyɪ a, 'ka-a 'in -ni'o. Lbhu -Lago -tbha'a 'inmu 'in 'ke ɔ -bodi nu a, 'in nu -ɛ'o kplokplokplo 'le -pɔlɔzɛɛ 'mu, 'in 'gwɛ-ɛ 'yi 'in 'ye 'le 'ɛ 'lruti -ponamu nyɪ. 'In -ni'a -kaa a, 'in -kpun'o-o 'ɔ wlu 'yi. 'An 'gwlideɛ -see -denɪ 'mu -ɔ.

⁸ 'Traamu 'tɔ ɔ, 'nyɪwluɛɛ 'bho -a'ba -Koyi Zezii'a 'troli, ɔ-ɔ 'ye'a 'inmu 'nyɪ mu, 'inne ɔ-ɔ fuo ni'e 'inmu wɔn. ɛ-be 'nyɪwluɛɛ 'mne, nyu-ɔ 'srɛɛ'ɛ 'yi 'bho -Lago'ɔ 'yigbeyi, 'innu ɔ 'ke ɛ 'nyɪ. ɔ-bo -a'ba -Koyi 'mnwkw ɔ, -nwkw -ke ti ɔ-ɔ 'ye'a le -yi mu, 'bho-o ɔ-ɔ 'ye ɛ 'inmu 'nyɪ -ni mu, -ɛkedɪmaa, 'yisrɛɛka ɔ 'ke nyu -ziple -tu. ɛ -se 'an 'sɛ ɔ 'ke ɛ 'nyɪ -ko. Nyu 'wee -ni'a 'ɔ leyie 'mne wɔnfuonamu 'le 'bubu'a 'mu, 'innu ɔ-ɔ 'ye ɛ 'nyɪ mu -lrɛɛ.

'Pɔlɔ 'bɔ-ɔ ti Timotee 'ke 'bho 'ɔ 'troli yi

⁹ -Gblee, Timotee, 'le 'an wlu 'ke 'le -in gbo nyɪ a, 'kpa 'bho -in 'ke yi -vuu!

¹⁰ 'In-ɪ 'tmuɔ'o -inmu-ɛ, Demasi -ni 'ka 'nwkw ɔ, 'nwkwɛ 'kmu 'mu'a tinɛ-ɛ 'nu -ɔ 'tu. ɔ

'wlu-o 'inmu 'yrili o 'ye Tesaloniki mu. -
Yɔ 'ma-a Klesaasi a, obo 'mu-o lbhu 'kpi 'le
Galasiibhlɔkpa 'kpi 'le Tiiti -mnoo 'ye Dalimasu
mu lbhudamu -lɛɛ.

¹¹ Luuki -ni -lue, o 'se -ke 'in -sie'e 'noo. -Bho
-in -ka yi a, -in -ke Maaki yi! Obo 'bhe'e o o 'ke
'inmu -kpa.

¹² Tisiki -mnoo, 'in 'lbho -o 'le Efɛɛzi 'bhalɛɛ.

¹³ -Bho -in -ka yi a, Timotee, 'an -sinbana 'in
sie'a 'bho Truasi Kapusi gbo a, -sie ne 'inmu! -
Yi 'ma-a 'an 'nynibhleboɔɔ, -sie ni 'inmu -lɛɛ,
i -ke 'an 'boɔɔ -lru!

¹⁴ -Yɔ 'ma-a netebhlayi Alasaanu -mnoo o, o
'muzadi 'vo-o 'inmu tu gbo. Li o nu'a a, -a'ba
-Koyi-i 'ye-e 'ya 'lru 'mu 'pele -mu.

¹⁵ "Du -a'a 'bhuo 'yrili 'bho o 'kpi! O 'bhe'e o o
'ke -inmu tu gbo -ya -lɛɛ, -ɛkedumaa, -a'ba -totoli
o 'won'o 'bo, o 'vo -i tu gbo.

¹⁶ -Gblee, 'yizazigle un -tu'a 'inmu, nyɔ -see
'inmu -kpanamu yi. -Ka un -die'a 'mu, un 'wlu-o
'inmu 'yrili. -Lago'o kpu u 'ya di 'yi -le!

¹⁷ I -ni'a -kaa 'mu, -a'ba -Koyi *Zezii -mnoo -
bodi a, o -see 'inmu kwa gbo -za, o 'po-o 'inmu
'kpa 'yi 'le 'in 'ye o 'dizigi -za 'le nyu'a -dadudu-
u -se'a-a *Zuifu 'ye i 'bu'won. 'Bho-o 'in 'tafle
ni'e 'memɛɛ.

¹⁸ "Nynynili 'ye'a 'inmu 'lruli-nu-e mu a, o-o
'ye-e 'le 'ya 'mu 'inmu zetie -mu 'komu, 'le, nyu
o -ko'o, -u -ni'a 'le yaku 'li, 'in 'ke 'le 'wa 'klumu
'bi 'ye. Nyu 'bhe'e o 'nyni 'yi 'komu -noo'o -noo
ti! *I -ni -kaa 'mu!

-Lebhɔɔyewlu

19 'Inmo 'ye'e *Plisil -ke *Akilaa! 'Inmo 'ye'e Onezifoɔɔ'ɔ 'bhlegbo'a nyɔ -lɛɛ!

20 'Lotɔ'a "nynuu 'son -yɔ -sie'a 'bho, -ɛ -ke dɪ ɔn -see'a -inmɔ 'yewlu -jeyi po a, 'inne 'mo-o ɔn se -laa -nɪ. Elaasi -mnɔɔ, ɔ -sie'e-e Kɔlɛɛtɪgwɔ 'mɔ. -Yɔ 'ma-a Trofimɔ a, 'ɔ "'lru-u 'bhati'a dɪ 'in sie 'ɔ 'le Mileegwɔ 'mɔ.

21 Timotee, yi -susueyi 'le -in 'ke "guda le sie! Ebulusi-e Pudɛɛn -ke Linusi, Klodia -ke 'lotɔ'a "nynuu -lrɔɔ na ɔ-bɔ 'ye'e -inmɔ!

22 'An 'yu, Timotee, -a'ba -Kɔyi -sie -inmɔ gbo 'le ɔ 'ke -in -ke 'lotɔ'a "nynuu 'wee "niti-wɔnna!

Nyaboa (Nyabwa)
Nyabwa: -YBHËYBHËTITELRE New Testament
Nouveau Testament de Nyabwa

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyaboa (Nyabwa)

Contributor: International Bible Society

All rights reserved.

2025-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source
files dated 20 May 2025

7657d3f5-7539-5138-b61f-b1ee280646f9